

MEĐUNARODNA PRODAJA ROBE ILI MEĐUNARODNI PRODAJNI KOMISION

Zakon o ratifikaciji Konvencije Ujedinjenih nacija o ugovorima o međunarodnoj prodaji robe

član 74

Naknada štete na osnovu izmakle dobiti

Sentenca:

- Kada je ugovorom predviđeno da je poverilac isključivi uvoznik i distributer dužnikovih publikacija na teritoriji SCG, te da od uvezenih publikacija po prodaji istih, ostvaruje pravo na proviziju u ugovorom opredeljenom procentu, dok preostale neprodane primerke ima pravo da vrati, ne radi se o ugovoru o međunarodnoj prodaji robe, već o ugovoru o komisionoj prodaji, kao posebno vrsti komisionog posla.

Iz obrazloženja:

"Prema stanju u spisima predmet tužbenog zahteva je tužiočevo potraživanje na ime naknade štete na osnovu izmakle dobiti za nepoštovanje ugovornih obaveza iz ugovora o uvozu i distribuciji štampe. Među strankama nije sporno da su zaključile ugovor od 3.1.1996. godine kojim je tuženi poverio tužiocu ekskluzivno pravo uvoza inostrane štampe za područje SRJ s tim da je tuženi isključivi dobavljač a tužilac jedini i ovlašćeni distributer u SRJ. Među strankama takođe nije sporno da se po navedenom ugovoru saradnja odvijala u toku 1996. i 1997. godine te da se u periodu 1998. i 1999. godine saradnja više nije odvijala. Sporno je međutim da li je došlo do raskida navedenog ugovora što je uslovilo prestanak saradnje, ili je tuženi prestao da izvršava svoje ugovorne obaveze jednostrano, prouzrokujući time tužiocu štetu koju u vidu izmakle dobiti on tužbom traži.

Rešavajući navedeno sporno pitanje prvostepeni sud polazeći od sadržine ugovornih odredbi zaključio je da isti predstavlja ugovor o međunarodnoj prodaji robe i da se predmetni sporni odnos mora rešiti primenom Konvencije Ujedinjenih nacija o ugovorima o međunarodnoj prodaji robe. Osnovani su žalbeni navodi tuženog da s obzirom na sadržinu ugovora i ugovorne obaveze ugovornih strana navedeni ugovor po svojoj pravnoj kvalifikaciji ne predstavlja ugovor o prodaji robe. Prema stanovištu ovoga suda imajući u vidu da je navedenim ugovorom predviđeno da je tužilac isključivi uvoznik i distributer tužnikovih publikacija na teritoriji SRJ, te da od uvezenih publikacija po prodaji istih, ostvaruje pravo na proviziju u ugovorom opredeljenom procentu, dok preostale neprodane primerke ima prava da vrati, (što je evidentno i iz načina poslovanja koji je utvrđen veštačenjem a koji se odvijao u toku 1996. i 1997. godine) to je pravna priroda navedenog poslovnog odnosa ugovor o komisionu odnosno ugovor o komisionoj prodaji kao vrsta komisionog posla. Stoga se ne radi o kupoprodaji u kojoj bi tužilac bio kupac svih publikacija tuženog već o ugovoru o komisionu u kome on u svoje ime a na

račun tuženog koristeći svoje ekskluzivno pravo uvoza publikacija tuženog na celoj teritoriji SRJ prodaje publikacije tuženog, i od prodatih publikacija koje predstavljaju uvezenu količinu umanjenu za vraćene neprodane primerke, ostvaruje pravo na proviziju koja zapravo predstavlja naknadu za njegovo angažovanje. Prema iznetom, poslovni odnos među strankama odvijao se kao ugovor o komisionoj prodaji te su stoga osnovani žalbeni navodi tuženog u pogledu pogrešne pravne kvalifikacije ovog poslovnog odnosa."

(Presuda Višeg trgovinskog suda, Pž. 6584/2004 od 13.9.2004. godine)